

Mediacja w sprawach karnych i wykroczeniowych

Mediacja jest sposobem doprowadzenia do ugodowego, satysfakcjonującego obie strony rozwiązania każdego konfliktu karnego na drodze dobrowolnych negocjacji prowadzonych przy udziale trzeciej osoby, neutralnej i bezstronnej wobec stron i ich konfliktu, czyli mediatora, który wspiera przebieg negocjacji, łagodzi napięcia i pomaga - nie narzucając żadnego rozwiązania - w wypracowaniu porozumienia. Postępowanie mediacyjne jest poufne.

Kto prowadzi mediacje karne?

Postępowanie mediacyjne prowadzi mediator, wskazany przez sąd, zaakceptowany przez podejrzanego (oskarżonego) i pokrzywdzonego lub przez nich wybrany z „ Wykazu instytucji i osób uprawnionych do przeprowadzania postępowania mediacyjnego w sprawach karnych i wykroczeniowych" prowadzonego w Sądzie Okręgowym w Gdańsku .

Kto kieruje sprawę do mediacji karnej?

Inicjatywa skierowania sprawy karnej, wykroczeniowej do mediacji należy do: stron, organu Policji, prokuratury, sądu, a w przypadku skazanych na bezwzględną karę pozbawiania wolności - do administracji zakładu karnego, kuratora, skazanego, pokrzywdzonego.

Do postępowania mediacyjnego kierują, wydając postanowienie: Policja i Prokurator - na etapie postępowania przygotowawczego; sąd - w toku całego postępowania sądowego, a w sprawach z oskarżenia prywatnego - zamiast posiedzenia pojednawczego; sąd penitencjarny(lub Dyrektor Zakładu Karnego) - na każdym etapie odbywania bezwzględnej kary pozbawienia wolności; sąd wykonujący prawomocnie orzeczone kary lub środki karne - w toku postępowania wykonawczego.

Czy strony muszą zgodzić się na mediację w postępowaniu karnym ?

Skierowanie sprawy do mediacji jest możliwe za zgodą pokrzywdzonego i podejrzanego (oskarżonego).

Przebieg mediacji w sprawach karnych:

Mediacja odbywa się bez udziału prokuratora, policjanta, sędziego. Mediator kontaktuje się z podejrzanym (oskarżonym) oraz pokrzywdzonym /oskarżycielem posiłkowym, wyjaśnia cele postępowania mediacyjnego , ustala miejsce spotkania, informuje o uprawnieniach stron, które też wybierają sposób prowadzenia mediacji:

- w postaci bezpośredniej (spotkanie „, twarzą w twarz”),

- w postaci pośredniej (bez osobistego kontaktu stron).

Jak długo trwa mediacja karna?

Postępowanie mediacyjne nie powinno trwać dłużej niż miesiąc, z możliwością jego przedłużenia w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Zakończenie mediacji:

Mediacja może zakończyć się wspólnie wypracowaną ugodą jak też może nie doprowadzić stron konfliktu do ugody, pojednania się. Treścią ugody może być np. przeproszenie pokrzywdzonego, uzgodnienia, co do naprawienia szkody, zadośćuczynienia krzywdzie.

Mediator sporządza sprawozdanie z mediacji, do którego załącza ugodę, jeśli została zawarta.

Brak zawarcia ugody nie rodzi dla stron żadnych konsekwencji prawnych; postępowanie karne toczy się w zwykłym trybie.

Sprawozdanie zawiera wynik postępowania mediacyjnego: strony doszły do porozumienia/strony nie doszły do porozumienia.

Czy ugoda mediacyjna kończy postępowanie karne?

Zawarcie ugody mediacyjnej nie kończy postępowania karnego (wykroczeniowego), ale pozytywnie skutkuje dla stron w jego dalszym przebiegu:

- 1) - pokrzywdzony uzyskuje szansę na szybsze uzyskanie naprawienia szkody, zadośćuczynienia za krzywdę - poprzez zaprezentowanie swoich warunków i możliwości ich spełnienia przed uprawomocnieniem się wyroku;
- sprawa jest „, szybko” załatwiana, bez prowadzenia postępowania dowodowego (przesłuchania świadków, zasięgnięcia opinii biegłych), co nie naraża pokrzywdzonego na powtórne przeżywanie zdarzenia(wtórną wiktyimizację);

- pokrzywdzony osiąga „satisfakcję” psychiczną z możliwości wypowiedzenia swojej krzywdy bezpośrednio sprawcy w czasie spotkania mediacyjnego, często też pozwala to poznać motywy zachowania sprawcy;

2) - sprawca(oskarżony) zyskuje przy pozytywnym zakończeniu mediacji(zawarciu ugody) łagodniejsze potraktowanie w zakresie możliwości zastosowania wobec niego w miejsce kary surowszej - warunkowego umorzenia postępowania , warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, czy też kary w dolnym progu zagrożenia

- możliwość zmniejszenia kosztów procesu - z uwagi na ograniczenie postępowania dowodowego;

- szybsze zatarcie skazania z uwagi na szybsze zakończenie postępowania karnego.

Bowiem, w sprawach karnych, Sąd bierze pod uwagę deklaracje stron zawarte w ugodzie mediacyjnej.